

به بهانه سالروز درگذشت محمد مصدق
حصری پایان ۸

Ayatmandegar
biweekly

ابوالفضل سروش در گفت‌وگو با «آیت ماندگار» بررسی کرد
مشارکت پایین مردم در انتخابات، پیام روشنی برای همگان داشت ۲

داد و بیداد

علی ششندی
روزنامه‌نگار ۶

ویروسی به‌مثابه آینه!

مهرزاد جهانگیری
روزنامه‌نگار ۶

آیت ماندگار

www.ayatmandegar.ir

دو هفته نامه سیاسی، اجتماعی | شماره ۹۱ | نیمه اول اسفند ۱۳۹۸ | سال پنجم | هشت صفحه | قیمت ۱۰۰۰ تومان | Political, Social | No.91 First of March 2020

نگاهی به آسیب‌های اقتصادی شیوع
بیماری کرونا در کشور

سوغات چین!

۳۹۲

وجه نمادین قرنطینه و سانسور

شیرین کاظمیان
کارشناس تئاتر

سرد مقاله

oiooe

آیا روحانی توان جبران خسارات وارده دولتش به
جناح میانه‌رو و اصلاح‌طلب را در سیاست ایران دارد؟

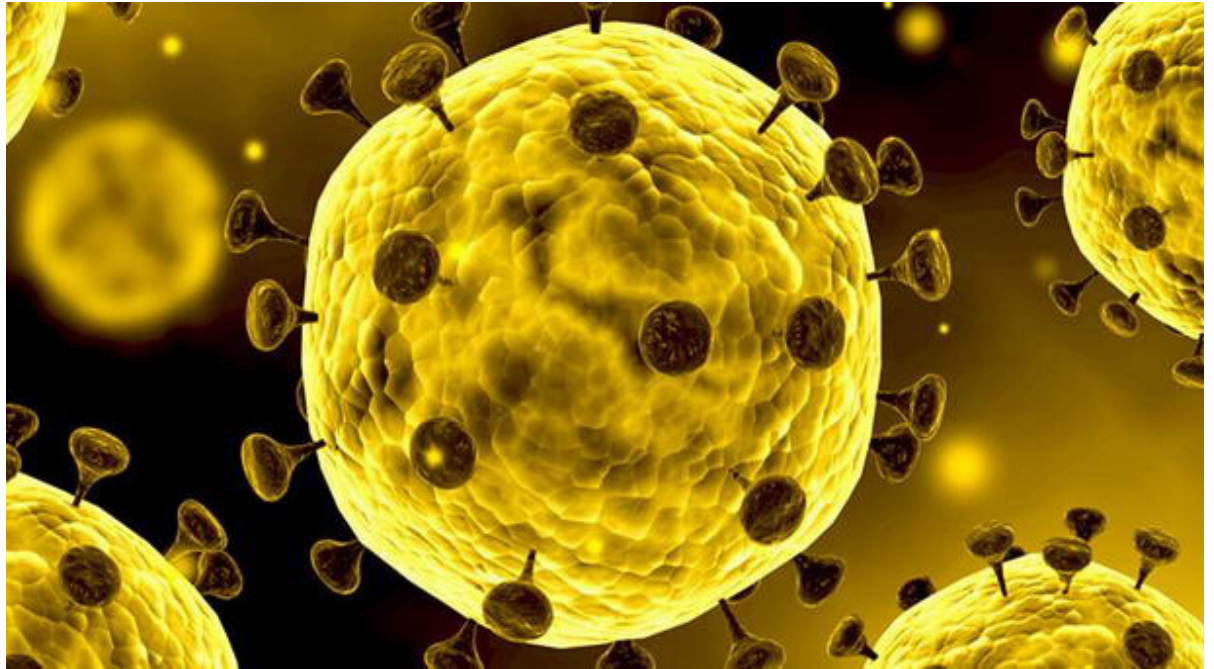
دولت مظلوم‌نما! ۷

نگاهی به آسیب‌های اقتصادی شیوع بیماری کرونا در کشور

سوغات چین!

از جمله آن‌هاست.
● **مشاغلی که در معرض شکست اقتصادی هستند**

هرچند شاخص کل بازار بورس تهران نشان از رشد ۱۰ درصدی طی هفته گذشته داشت، اما در مقایسه با بازار داخلی خارج از بورس افت قابل توجهی گریبان‌گیر بازار است. به‌عنوان مثال مشاغلی چون رستوران‌ها و اغذیه فروش‌ها شرایط سخت‌تری را در حال حاضر نسبت به سایر اصناف تجربه می‌کنند چرا که بعد از مسائل مربوط به گرانی گوشت و مواد غذایی که طی سال جاری رخ داد، این صنف بخش قابل توجهی از مشتریان خود را از دست داده و این‌بار با ورود ویروس کرونا به بازار هم ضربه‌ای مهلک‌تری را به خود دید.

بنا بر گزارش اقتصاد آنلاین، گردش مالی رستوران‌داران در سال چینی در حدود ۲۴ هزار میلیارد تومان است که در این روزها بنا بر شیوع کرونا از حجم آن به شکل قابل توجهی کاسته شده است.

به گفته علی‌اصغر میرابراهیمی، رییس اتحادیه دارندگان رستوران و سلف سرویس «از زمان شیوع کرونا، کسب و کارهای اعضای این اتحادیه آسیب جدی دیده است، به‌گونه‌ای که واحدهای زیادی تا آستانه تعطیلی پیش خواهد رفت. به گفته وی، بسیاری از رستوران‌های تهران بین ۳۰ تا ۴۰ درصد ریزش مشتری داشته‌اند.

همچنین در گزارش ایرنا که در مصاحبه با محسن نظری، رییس اتحادیه قهوه‌خانه‌داران و سفره‌خانه‌های سنتی انجام شده، صد درصد از پنج هزار واحدهای این صنف، در این زمان اصلاً مشتری نداشته و تعطیل شده‌اند. در واقع ضربه‌ای که این ویروس به روال عادی کسب و کارها وارد کرده، سنگین و قابل توجه است.

باید توجه داشت که این موضوع تنها در رابطه با بازار رستوران‌ها نیست، بلکه بسیاری از بازارهای دیگر نظیر بازار پوشاک هم که در آستانه نوروژ حداکثر فروش خود را دارند، کم و بیش به حالت تعلیق درآمده‌اند. چنانچه منصور تیرگر، رییس مرکز پژوهش‌های اتحادیه پوشاک تهران اذعان داشت، این صنف نزدیک به ۱۲ میلیارد دلار یا ۱۹۲ هزار میلیارد تومان در سال، گردش مالی دارد که حداکثر فروش آن‌ها در آستانه نوروژ است. این حجم از مبادلات تجاری در صنف پوشاک، با توجه به شرایط اقتصاد جهانی و شیوع ویروس کرونا شدت بیشتری هم به خود

گوشزد می‌شود، بازار بسیاری از مشاغل هم با تهدید روبرو شده و موجب شده تا در آستانه نوروژ ۹۹، بسیاری از مشاغل اقتصادی سنتی مرتبط با بازار عمومی با کساد، و کسب و کارهای اینترنتی با رونق قابل توجهی در خلاء رقیب سنتی خود روبرو باشند.

هر دوی این موارد در حالی رخ می‌دهد که تغییرات اجتماعی عمیقی در پس پرده در حال شکل‌گیری است. تغییر رفتار مردم با حضور بیشتر در فضای مجازی و تغییرات عظیم در مناسبات اقتصادی جهان،

جهانگیر مصلی: شیوع کرونا تنها تعداد زیادی را خانه‌نشین نکرده، بلکه بازار بسیاری از کسب و کارهای اقتصادی از جمله صنف رستوران و پوشاک را در آستانه نوروژ بی‌رمق و بازار کسب و کارهای اینترنتی را داغ کرده است. این در حالی است که در پس این وقایع، تغییرات جدیدی در حال وقوع است.

با افزایش شیوع بیماری کرونا در کشور و توصیه به عدم‌حضور در مکان‌های عمومی که پیوسته از مبادی مختلف بهداشتی و رسانه،

بهترین راه مقابله با استرس کرونا کتاب درمانی!

در فضای کنونی که جو روانی منفی و فشارهای روحی بسیاری به دلیل وجود ویروس کرونا در شهرها حاکم است، بسیاری از ما دچار تنش و استرس شده‌ایم که خود عاملی بر تضعیف سیستم ایمنی بدن و راهی برای ورود بیماری به بدن است؛ در این شرایط کتاب درمانی می‌تواند بهترین پیشنهاد برای عبور از این دوران باشد.

تنها راه مقابله با ویروس کرونا طبق اعلام وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی رعایت بهداشت فردی (شست و شوی دست و صورت) و دوری از اجتماعات و رفت و آمدهای غیرضروری است. همچنین بی‌توجهی به اخبار دروغ و غیرموتق که این روزها در فضای مجازی با نام دکتر و یا پرستاران بیمارستان نیز دست به دست می‌شود، بسیار حائز اهمیت است، زیرا بسیاری با غرض‌ورزی دست به اشاعه شایعات و ایجاد تنش در جامعه می‌کنند و به اصطلاح از آب گل‌آلود ماهی می‌گیرند، در حالی که حفظ آرامش و توجه به اطلاعیه‌های وزارت بهداشت مهمترین راه «مقابله با شیوع ویروس کرونا» است.

● **ارتباط مستقیم سیستم ایمنی و توسعه بیماری**

عضو هیات علمی گروه ایمنی‌شناسی دانشگاه تربیت مدرس در خصوص ارتباط سیستم ایمنی و توسعه بیماری کرونا به ایرنا می‌گوید: سیستم ایمنی ارتباط مستقیم با بیماری‌ها و از جمله بیماری کرونا و پاتوژن‌های مختلف دارد و استرس و اضطراب باعث تضعیف سیستم ایمنی می‌شود و بیماری را توسعه می‌دهد.

علی‌اکبر پورفتح‌ا... ادامه می‌دهد: کرونا و بیماری‌های نوظهور و نوپدید، مشکل امروز ما نیستند و بیش از چهار دهه است که

است، به گونه‌ای که سایر کشورهای جهان از جمله ایالات متحده را نیز متأثر کرده است. تولید قطعات جدید اتومبیل، تولید گوشی‌های جدید آیفون و... مواردی است که بیش از هر چیز از شرایط ایجاد شده متأثر شده است. اختلال ایجاد شده به زنجیره تولید و فروش آسیب رسانده که در صورت تداوم می‌تواند شرکت‌ها را در زمینه سرمایه‌گذاری در پروژه‌های جدید با تردید روبرو کند.

به‌عنوان مثال و بر اساس گزارش اقتصاد آنلاین، شماری از شرکت‌ها از جمله اپل با سقوط منفی ۲.۲۶ درصدی سهام هشدار داده‌اند که بر اساس پیش‌بینی‌ها فروش تا میزان زیادی کاهش می‌یابد.

با نگرانی سرمایه‌گذاران از تأثیرات منفی کرونا بر فعالیت‌های اقتصادی، بازار سهام در کشورهای مختلف جهان بدترین هفته خود را از زمان بحران مالی سال ۲۰۰۸ تجربه کردند. شاخص «داو جونز» که در بازار سهام آمریکا مطرح است بزرگترین رقم افت روزانه خود را داشته و در بازارهای اروپایی هم با افت بزرگی روبرو بود. به‌طوری‌که شاخص بهای سهام در بورس لندن، آلمان و فرانسه تقریباً سه درصد افت را نشان داد. این روندی بود که تمام بازارهای آسیا، اروپا و آمریکا را در نوردیده است. این روند به‌گونه‌ای است که طبق پیش‌بینی‌های جمعی از اقتصاددانان، حتی اگر سرمایه‌گذاری در ماه ژانویه به جایگاه پیشین خود بازگردد، بازهم خبری از سودی بزرگ نخواهد بود.

فارغ از بازار بورس، بسیاری از رویدادهای جهانی هم دستخوش این تغییرات است. نمایشگاه صنعت خودرو امسال در ژنو که از مهمترین رویدادهای مربوط به صنایع خودروسازی و بازرگانی است، به دستور مقامات سوییس و برای پیشگیری از شیوع کرونا لغو شد.

باید در نظر داشت که تأثیرات اقتصادی کرونا تنها مربوط به یک یا چند کشور خاص نبوده و دیر یا زود بخش‌های زیادی از جهان را درگیر خواهد کرد. از این‌رو لازم است تا در کنار اقدامات لازم برای کنترل ویروس کرونا، تمهیدات لازم برای آینده تغییرات اقتصادی و اجتماعی را هم مدنظر داشت.

جهت‌دهی به برنامه‌های بودجه سازمان‌ها و ادارات دولتی و یا تدوین نقشه راه برای سرمایه‌گذاران داخلی جهت راه‌اندازی کسب و کارهای اینترنتی، از جمله مواردی است که با توجه به شرایط به‌وجود آمده می‌توان بدان توجه ویژه داشت.

اینترنتی با فراگیر شدن کرونا خبر داده و احتمال انتقال ویروس کرونا از طریق بسته‌های پستی را بسیار پایین می‌داند. خبرگزاری ایرنا هم در گزارش ششم اسفند سال جاری خود در رابطه با کرونا و مشاغل اینترنتی، استقبال مردم از فروشگاه‌های اینترنتی را دیگر یک انتخاب ندانسته و اجبار مردم برای گریز از ویروس کرونا را بدیهی می‌داند. در چنین شرایطی است که کسب و کارهای اینترنتی رونق خوبی گرفته و راه چندین ساله برای تغییر روند بازار و رفتارهای اجتماعی را، در اثر یک اتفاق فراگیر در جهان، در مدت زمان بسیار اندکی طی می‌کند. چنین شرایطی می‌تواند آمادگی جوامع برای تغییرات بزرگ را فراهم کرده و سرعت تغییرات اجتماعی را شدت بیشتری ببخشد.

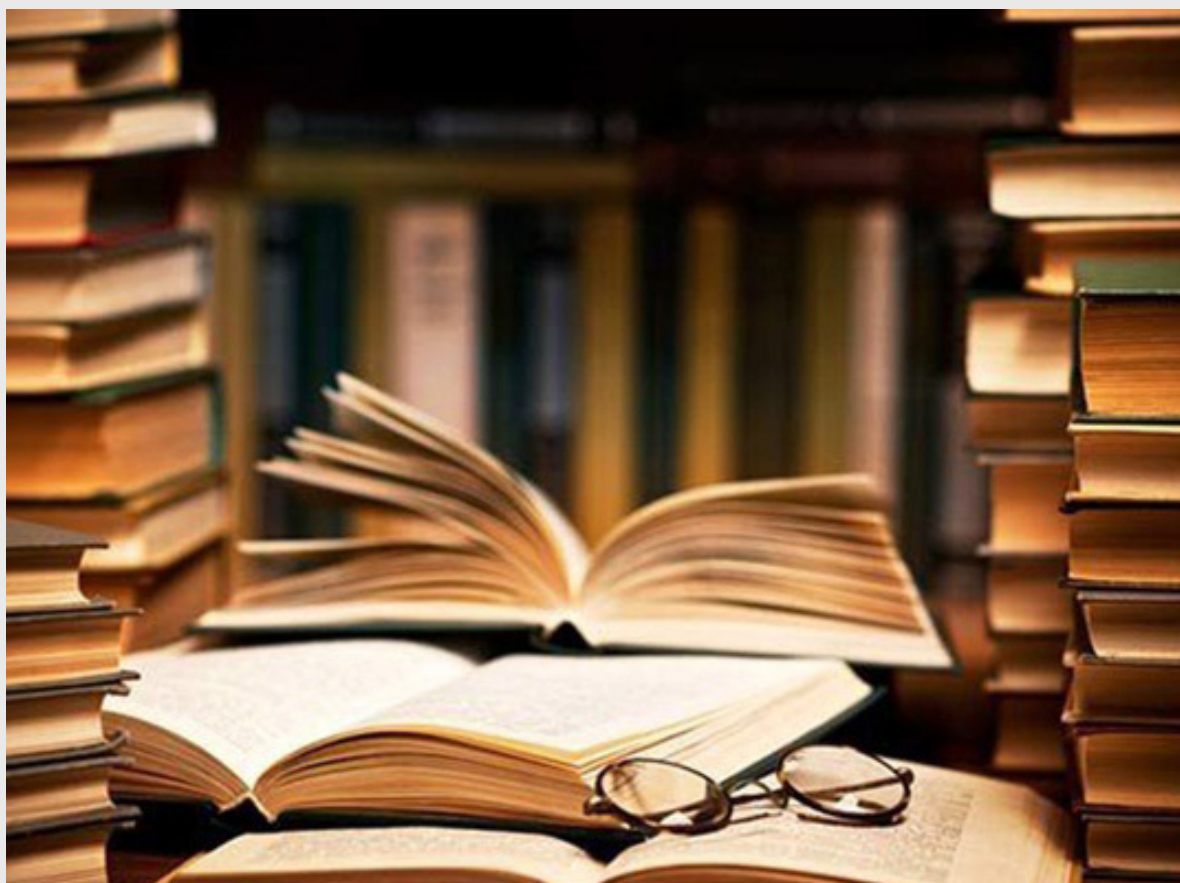
● اقتصاد جهانی در چنبره کرونا

کشور چین که به‌عنوان دومین اقتصاد قدرتمند جهان شناخته می‌شود از ابتدای سال جاری میلادی رکود بی‌سابقه‌ای را به اقتصاد خود دیده

گرفته و وضعیت آن را هم با دشواری‌های مختص خود روبرو کرده است. تداوم آن نیز می‌تواند منجر به ضررهای غیرقابل جبرانی برای این صنف از جمله واردات و قاچاق پوشاک باشد. هرچند صنف پوشاک طی سال‌های اخیر و با توجه به گشایش‌هایی که در این عرصه ایجاد شده بود رونقی تدریجی و آرام را تجربه می‌کرد، با شیوع بیماری جدید، بازهم از نفس افتاده است.

● تغییرات اجتماعی در اثر شیوع کرونا

هرچند بخش‌هایی از اقتصاد کشور در مواجهه با کرونا با ضعف‌ها و دشواری‌های جدی روبرو است، اما بازار اقتصادی بعضی از صنوف رونق خود را داشته و طی این روزها از وضعیت بهتری هم برخوردار است. فروشگاه‌های خرید آنلاین اینترنتی یکی از این دست موارد است که با کاهش تردد در سطح شهر توانسته‌اند بازار مناسبی برای خود مهیا کنند. چنانچه بهزاد اقبال‌خواه، عضو هیات مدیره شرکت پست با انتشار پستی در صفحه شخصی‌اش در توئیتر از گرایش مردم به خرید

اضطراب است، چرا که استرس و اضطراب سیستم دفاعی بدن را تضعیف می‌کند و شانس ابتلا به این بیماری را افزایش می‌دهد. پس در کنار شستن دست و صورت و رعایت بهداشت، کتاب و کتاب‌خوانی را فراموش نکنید.

و مسلط شدن بر خود برای فائق آمدن بر این بحران کمک کند توصیه می‌شود. کتاب و کتاب‌خوانی بر کاهش بار روانی ناشی از شیوع ویروس کرونا کمک قابل توجهی می‌کند. لازم به ذکر است، نکته‌ای که اهمیت دارد، حفظ آرامش و کنترل

بیماری‌های ویروسی و نوظهور را می‌شناسیم. همچنین استرس، ترس و اضطراب باعث حساسیت افراد به علائم بدنی می‌شود، به‌طوری‌که خیلی از افراد علائم بدنی خود را به‌صورت نادرست تفسیر می‌کنند و احساس می‌کنند دچار بیماری شده‌اند و به بیمارستان‌ها و مراکز درمانی هجوم می‌آورند که این امر به نوبه خود باعث افزایش فشار بر سیستم درمانی نیز می‌شود.

● به اتمام این مرحله دشوار امیدوار باشیم

در حال حاضر که یکی از مهمترین اقدامات برای پیشگیری از شیوع ویروس کرونا ماندن در خانه و دوری از اجتماعات است، بنابراین نیاز است شرایط مطلوبی در فضای منزل ایجاد شود. همچنین باید به این مسئله ایمان داشته باشیم که از این شرایط سخت به خوبی عبور می‌کنیم که کلید آن «امیدواری» به بهبود شرایط است.

● فواید کتاب‌درمانی برای مقابله با اضطراب

در مواقعی که استرس داریم باید در نظر بگیریم که چه کارهایی مثل گوش دادن به موسیقی انجام دهیم. محققان دانشگاه ساسکس در انگلیس اطمینان داده‌اند که در مواقع استرس باید مطالعه کرد. تحقیقات آن‌ها نشان داده است که مطالعه در مقایسه با موسیقی، پیاده‌روی و حتی قهوه بهترین روش برای غلبه به استرس است. افرادی که مورد آزمایش قرار گرفته بودند با مطالعه به مدت شش دقیقه توانسته بودند استرس خود را کاهش دهند، زیرا کتاب بیش از ۶۸ درصد استرس انسان را کاهش می‌دهد.

دانشگاه شهید بهشتی نیز با انتشار مطلبی در خصوص کتاب‌درمانی در فضای تنش‌زای حال حاضر نوشت: مسئله‌ای که هم‌اکنون اهمیت ویژه‌ای دارد، کنترل هیجان‌های منفی در این بحبوحه است. کتاب، این یار همیشه مهربان، از نظر کتابداران برای هر درد بی‌درمان دوا است. کتاب‌درمانی از روش‌های درمانی خودیاری در چنین مواقعی به کمک ما می‌آید. اثربخشی کتاب‌درمانی بر کاهش اضطراب و ترس در پژوهش‌ها ثابت شده است.

در این شرایط خواندن کتاب‌هایی که به کنترل احساسات منفی

نمایندگان مجلس در گفت‌وگو با «آیت ماندگار» بررسی کردند

وحدت ملی چگونه رقم خواهد خورد؟

که در این قضیه، همدلی اتفاق افتاده و همدلی عامل اساسی آرامش در جامعه است.

عضو کمیسیون کشاورزی مجلس افزود: انتظار داریم که مسئولان سیاسی، قضایی و افرادی که در نیروهای مسلح حضور دارند با یک همدلی واقعی در کنار هم باشند تا همان‌طور که دولت، نیروی‌های نظامی را تایید می‌کند، آن‌ها نیز پشتیبان دولت باشند و در نهایت، همه جناح‌ها در کنار هم باشند و یک امیدواری به جامعه داده شود. جامعه در حال حاضر، جامعه‌ای خسته و عصبانی است، لذا باید این جامعه را به‌نحوی به‌سوی آرامش بازگردانیم.

حوادث آبان‌ماه آتش زیر خاکستر بود

سیدحسین نقوی‌حسینی، نماینده ورامین معتقد است اگرچه شهادت حاج قاسم سلیمانی باعث وحدت بین مردم شد و همه مردم از این سردار ملی قدردانی کردند و انصافاً حقش بود که از او قدردانی شود، چون جان خود را برای امنیت ملت و حفظ تمامیت ارضی کشور و حفظ نظام جمهوری اسلامی هدیه کرد آن هم در مقابل یک قدرت استکباری و جنایتکاری مانند آمریکا، اما مشکلات مردم نباید نادیده گرفته شود، حوادث آبان‌ماه آتش زیر خاکستر بود. اکنون وضعیت

بدهیم، اما متأسفانه خوب نتوانستیم از این موقعیت بهره‌برداری کنیم. نایب رییس فراکسیون مستقلین مجلس افزود: من تنها راه وحدت ملی را دلجویی از مردم می‌دانم که امام همواره به آن تاکید و توصیه داشته بود، یعنی مردم در راس باشند. تاکنون قصورهای زیادی داشته‌ایم و در تصمیم‌گیری‌های خود سخت‌افزاری عمل کردیم و نرم‌افزاری و مردم را ندیدیم.

عضو کمیسیون برنامه بودجه و محاسبات مجلس در پاسخ به این پرسش که حاکمیت در جهت وحدت ملی و باز کردن فضای سیاسی کشور چه گام‌هایی می‌تواند بردارد؟ گفت: گذشت و بردباری در حاکمان ما باید بیشتر باشد. حاکم پدر جامعه و مردم، فرزندان حاکم هستند و گذشت در حاکمان ما باید بیشتر باشد.

جامعه را به‌سوی آرامش بازگردانیم

در همین خصوص، جواد کاظم‌نسب‌الباجی نماینده اهواز گفت: یکی از مهمترین راه‌ها برای وحدت و همدلی، ایجاد آرامش و نگرش مثبت نسبت به آینده کشور در همه طیف‌ها است، همان‌طور که در مراسم تشییع جنازه سردار سلیمانی دیدیم که از همه طیف‌ها اعم از اصلاح‌طلب و اصولگرا آمدند و همه ملت ایران عزادار شد. پس نتیجه می‌گیریم

وحدت ملی جزو کلماتی است که از ابتدای انقلاب بارها و بارها مردم آن را شنیده‌اند. در زمان رهبر فقید انقلاب (امام خمینی)، ایشان چه قبل از پیروزی انقلاب و چه بعد از پیروزی و عهده‌دار شدن رهبری انقلاب از واژه «همه با هم» استفاده می‌کردند و بعد از رحلت امام خمینی نیز مقام رهبری و یا فعالان سیاسی به وحدت کلمه تاکید فراوان داشتند، اما سوال اینجاست که این وحدت ملی چگونه می‌تواند ایجاد شود؟

از این رو «آیت ماندگار» به سراغ برخی نمایندگان مردم در خانه ملت رفته تا نظرات آن‌ها را درباره این پرسش جویا شود.

گذشت در حاکمان ما باید بیشتر باشد

غلامعلی جعفرزاده‌ایمن‌آبادی نماینده رشت در پاسخ به این پرسش که با چه راهکارهایی می‌توان وحدت ملی بین تمام گروه‌های معتقد به نظام و قانون اساسی را ایجاد کرد که هم جلوی سوءاستفاده بیگانگان گرفته شود و هم معترضان بتوانند نمایندگانی برای تصمیم‌گیری در هرم قدرت داشته باشند؟ گفت: من دعا نمی‌کنم که اتفاق شهادت سردار سلیمانی دوباره تکرار شود تا یک سلیمانی دیگر را از دست

ابوالفضل سروش در گفت‌وگو با «آیت ماندگار» بررسی کرد

مشارکت پایین مردم در انتخابات، پیام روشنی برای همگان داشت

به‌موقع، افکار عمومی مکرر شد و این برای کشوری که می‌گوید مردم محرم هستند، یک عیب بزرگ است.

سروش در ادامه عنوان کرد: افزایش قیمت بنزین توسط سران قوا در روزهای پایانی آبان‌ماه باعث خشم مردم شد، زیرا به تبع این تصمیم، تورمی جدید به زندگی مردم تحمیل شد. از سوی دیگر، به‌نظر می‌رسد مسئولان کشور برای حل دو مسئله مهم اقتصادی یعنی تورم و اشتغال جوانان برنامه خاصی ندارند و این موضوع روز به روز به افزایش بی‌اعتمادی مردم نسبت به تصمیم‌گیران و تصمیم‌سازان نظام منجر شده است.

این نماینده اصلاح‌طلب مجلس خاطر نشان کرد: جبهه اصلاحات یک جریان تاثیرگذار در همه انتخابات‌ها است، اما دیدیم که بخش عمده و تاثیرگذاری از بدنه این جبهه سیاسی به‌دلیل گله از رد صلاحیت‌های گسترده از سوی شورای نگهبان حاضر به ورود در انتخابات نشد و با عدم‌ارائه لیست از سوی شورای عالی سیاست‌گذاری اصلاح‌طلبان به سندی انتخابات افزوده شد.

سروش افزود: هر حاکمیتی به‌دنبال پشتوانه مردمی است و علاقه دارد که جامعه را با خود همراه کند، زیرا این تنها راه مقبولیت یک نظام سیاسی است. هرچه مشارکت در انتخابات افزایش پیدا کند اعتماد به نفس تصمیم‌گیران هم بالاتر خواهد رفت.

وی در پاسخ به اینکه چقدر احتمال دارد که اصلاح‌طلبان در انتخابات‌های سال ۱۴۰۰ هم شکست بخورند؟ گفت: بخش عمده‌ای از این موضوع به برخورد حاکمیت با اصلاح‌طلبان برمی‌گردد. یعنی اگر فضای سیاسی کشور به همین‌گونه باشد و اصلاح‌طلبان باز هم با رد صلاحیت‌های گسترده روبرو شوند، به احتمال فراوان، آن‌ها مجدداً رقابت را به اصولگرایان واگذار خواهند کرد.

این نماینده اصلاح‌طلب مجلس در پایان گفت: اصلاح‌طلبان باید یک چارچوبی را برای خود تعریف کنند و بدانند که جامعه‌محور هستند

گروه سیاسی: به‌ر تقدیر، انتخابات یازدهمین دوره مجلس شورای اسلامی در روز دوم اسفند برگزار شد و نتایج حاصل از این رقابت سیاسی نشان از پیروزی قاطع اصولگرایان دارد، موفقیتی که البته زیر سایه رد صلاحیت‌های گسترده نامزدهای اصلاح‌طلب و همچنین عدم‌مشارکت حداکثری مردم رقم خورد.

در همین خصوص، ابوالفضل سروش نماینده تهران در مجلس دهم به «آیت ماندگار» گفت: پیام انتخابات دوم اسفند و مشارکت پایین مردم تقریباً برای همه روشن است. البته عدم‌استقبال مردم به صندوق‌های رای، دلایل مختلفی دارد که نیاز است جامعه‌شناسان، روان‌شناسان، سیاست‌مداران و افراد تصمیم‌گیر حاکمیت روی ابعاد آن بیشتر تأمل کنند.

وی افزود: مشارکت زیر ۳۰ درصد مردم در انتخابات تهران یک اتفاق عجیب و بی‌سابقه بود که به‌راحتی نمی‌توان از کنار آن عبور کرد. من برای مشارکت پایین مردم در انتخابات چند دلیل عمده دارم. همه مردم ما یک‌جور فکر نمی‌کنند، از این‌رو دلایل عدم‌حضور افرادی که به پای صندوق‌های رای نیامدند لزوماً مثل هم نیست.

عضو فراکسیون امید مجلس تصریح کرد: اکثر آن‌هایی که به صندوق‌های رای اعتماد ندارند می‌گویند حضور افراد برگزیده خاصیتی در زندگی عادی ما ندارد، زیرا که در گذشته هم دیده‌ایم که منتخبین کار خاصی برای رفاه ما انجام ندادند. از طرفی، رد صلاحیت برخی نامزدها توسط شورای نگهبان تا حدودی تاثیر منفی در مشارکت مردم در انتخابات گذاشت. به‌طوری که عده‌ای به این باور رسیدند که نامزدهای اصلاح‌طلب آن‌ها در این رقابت سیاسی غایب هستند.

سروش یادآور شد: بی‌اعتمادی در جامعه پیدا می‌کند و مردم مثل دهه‌های گذشته به مسئولان خود اعتماد ندارند، زیرا حس کردند که صداقت در حرف و عمل بسیاری از آن‌ها وجود ندارد. به‌طور مثال در موضوع اصابت موشک به هواپیمای مسافربری و عدم‌اطلاع‌رسانی

یا در شرایط کنونی می‌خواهند چند مسئله خاصی که کشور را گرفتار کرده است، دنبال کنند. در واقع آن‌ها باید استراتژی، نگاه و تفکر خود را مشخص و نسبت آن را با حاکمیت کشور تعیین کنند. اگر این نسبت واقعی و درست باشد من با پایگاه اجتماعی که از اصلاح‌طلبان سراغ دارم پیش‌بینی می‌کنم که آن‌ها بتوانند باز هم مردم را به صحنه بیاورند و دوباره تفکر خود را در تصمیم‌گیری‌های کشور حاکم کنند.

عضو کمیسیون شوراها و امور داخلی مجلس خاطرنشان کرد: فرض کنیم کسی احساساتی می‌شود و حرفی می‌زند از این رو نباید فوراً به او انگ امنیتی چسباند. حاکمیت برای خالی شدن بغض مردم، ناراحتی‌ها و نگرانی‌هایشان باید یک مکان‌هایی را تعیین کند که معترض بدون خشونت به آن مکان‌ها بیایند و حرف خود را بزنند مثل هاید پارک لندن. ما این مطلب را به وزیر کشور تذکر داده‌ایم و قانون اساسی هم، چنین امکانی را فراهم کرده است، اما اجرایی نمی‌شود. الان بسیاری به خاطر سوءعملکرد دستگاه‌های اجرایی اعتراض دارند، مثل معلمان یا کارگران، این اعتراض را نباید اسم امنیتی بر آن گذاشت، زیرا اگر نگذاریم اعتراض کنند، کم‌کم بزرگ می‌شوند و کار سخت‌تر خواهد شد. بی‌مقدار در پایان گفت: گاهی وقتی صدای اعتراض را می‌شنویم که خیلی دیر شده است. باید با رفت و مهربانی با همه معترضان برخورد شود و باید سعی شود مردم را به جان هم نیندازیم تا آن‌ها در مقابل همدیگر قرار نگیرند. پس نتیجه می‌گیریم، زمانی وحدت شکل می‌گیرد که در کنار صدای موافق، صدا و صداهای مخالف هم شنیده شوند. اگر این حق قانونی داده شود، هم اعتراضات منطقی و قانونی خواهد شد و هم وحدت ملی در واقعیت به منصفه ظهور خواهد رسید.

می‌شود. عضو فراکسیون زنان مجلس اظهار داشت: امروزه بسیاری از مخالفت‌هایی که بر علیه کشور در سطح بین‌المللی می‌شود ناشی از نارضایتی کسانی است که از مملکت رفته‌اند، کسانی بودند که تا چند سال پیش در کشور بوده‌اند، اما از قطار انقلاب پیاده شدند و این خیلی دردناک است. جلودارزاده گفت: با زور نمی‌توان ملتی را مطیع کرد و نمی‌توان در آن جهش و جنبش به‌وجود آورد. در دنیای امروز ملت‌ها باید آگاهانه جهش و جنبش داشته باشند. سرمایه امام برای ملت، اعتماد ملی به نظام بود و ما این سرمایه را متأسفانه تبدیل به صفر کردیم و اطلاع‌رسانی به گونه‌ای نیست که بتوان حقیقت را فهمید.

به مردم دروغ نگوییم

شهاب‌الدین بی‌مقدار نماینده تبریز گفت: برای اینکه وحدت ملی شکل بگیرد ابتدا باید بحران را پذیرفت و اشتباهات را قبول و معذرت‌خواهی کرد. در وهله اول باید از خانواده کسانی که در اعتراضات آبان‌ماه بی‌گناه دستگیر و یا کشته شدند، دلجویی کرد.

وی افزود: همه ما که به‌عنوان مسئول در کشور شناخته می‌شویم باید تمرین کنیم که هیچ‌وقت به مردم دروغ نگوییم و با مردم روراست باشیم و از سر صداقت با آن‌ها سخن گفته و طوری برخورد کنیم که مردم هم به حاکمان اعتماد کرده و با صداقت سخن بگویند و کسی که از ته دل سخن می‌گوید و با صداقت حرف می‌زند را مجرم امنیتی تلقی نکنیم و نگوییم تشویش اذهان عمومی کرده است.

عضو فراکسیون امید اظهار داشت: باید رسانه‌ها اجازه داشته باشند مسئولان را نقد کنند و این موضوع را هم امام خمینی (ره) در زمان حیاتشان فرمودند و هم مقام رهبری می‌فرمایند که از رهبر هم می‌توان انتقاد کرد.

در حوزه اشتغال، بحرانی است. جوانان بسیار زیادی در کشور داریم که دارای مدارک تحصیلی بالا هستند، ولی متأسفانه بیکارند و از طرفی، موج گرانی‌ها هم، غیرقابل تحمل است.

سخنگوی کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس اظهار داشت: وقتی من نماینده مجلس در خانواده‌ام از چهار فرزندم دو نفرشان بیکار است، دیگر وای به حال مردم عادی. در این شرایط ایجاد وحدت برای مردمی که دست‌شان به‌جایی نمی‌رسد و درآمدی ندارند، بسیار سخت است.

این نماینده اصولگرای مجلس یادآور شد: وحدت تنها در حرف نیست و امروز کشور در بخش‌های مدیریتی با مشکلات زیادی روبروست که اگر همه با همدلی پای کار نیایند باید منتظر بروز اتفاقات جدیدی در آینده باشیم.

سرمایه امام برای ملت، اعتماد ملی به نظام بود و ما این سرمایه را تبدیل به صفر کردیم

سهیلا جلودارزاده، نماینده تهران گفت: واژه‌ای را خداوند به مردم آموزش داده و مردم هم از طریق علم و دانش توانستند به این حقیقت برسند و آن واژه، حق است.

عضو کمیسیون اجتماعی مجلس در ادامه تأکید کرد: بعد از شهادت امام حسین (ع) از امام سجاد (ع) آموزه‌هایی بعد از قرآن به‌عنوان اسناد مکتوب به ما رسیده که رساله حقوق امام سجاد (ع) است که حق هر کسی را مشخص می‌کند. حق خداوند به انسان و حق انسان به خداوند و حق حکومت به مردم و بلعکس و در مکتوباتی که از ائمه معصومین و قبل از امام سجاد (ع) از جمله در نهج البلاغه داریم که خود یک کتاب قانون است و کتابی است که حق را مطرح می‌کند.

عضو فراکسیون امید مجلس افزود: اگر بر اساس همین حقوق که در قانون اساسی است حرکت کنیم، خیلی از مشکلات ما حل و خیلی از مسائل از جامعه ما جمع می‌شود. متأسفانه یک آفت حکومت‌خواهی در کشور ما گسترده شده که این آفت مانع از احقاق حق توسط بقیه

اطلاع

کروناویروس چیست؟

به‌گفته مراکز کنترل و پیشگیری از بیماری آمریکا، کروناویروس‌ها خانواده‌ای بزرگ از ویروس‌ها هستند که موجب بیماری‌های تنفسی مانند سرماخوردگی می‌شوند. بیشتر افراد در برهه‌ای از زندگی خود به کروناویروس‌ها آلوده می‌شوند، اما شدت علائم بیماری معمولاً خفیف تا متوسط هستند. در برخی موارد، ویروس‌ها می‌توانند موجب بیماری‌های دستگاه تنفسی تحتانی مانند ذات‌الریه و برونشیت شوند. این ویروس‌ها در سراسر جهان بین حیوانات شایع هستند، اما تنها تعداد معدودی از آن‌ها بر انسان تأثیر می‌گذارند. کروناویروس‌ها به‌ندرت می‌توانند تکامل یافته و از حیوانات به انسان‌ها منتقل شوند. این شرایط درباره کروناویروس‌های مسبب سندرم تنفسی خاورمیانه (MERS-CoV) و سندرم حاد تنفسی شدید (SARS-CoV) رخ داد که هر دو مورد به‌واسطه علائم شدید خود شناخته شده هستند.

علائم کروناویروس جدید چه هستند و چگونه درمان می‌شود؟ علائم کروناویروس جدید شامل تب، سرفه، و دشواری در تنفس می‌شوند. بنابر پژوهشی جدید که در نشریه The Lancet منتشر شد، این علائم مشابه با علائم سارس هستند.

به‌رغم مشترک بودن برخی علائم با سارس، برخی تفاوت‌های مهم مانند عدم وجود علائم دستگاه تنفسی فوقانی از جمله آبریزش بینی، عطسه و گلو درد و علائم گوارشی مانند اسهال، که ۲۰ تا ۲۵ درصد بیماران مبتلا به سارس را تحت تأثیر قرار داد، نیز وجود دارند.

به‌گفته مراکز کنترل و پیشگیری از بیماری آمریکا، روش‌های درمان خاصی برای عفونت‌های کروناویروس وجود ندارد و بیشتر افراد با گذشت زمان و به‌خودی خود بهبود می‌یابند. از این‌رو، گزینه‌های درمان شامل استراحت و مصرف دارو برای تسکین علائم می‌شوند. یک دستگاه رطوبت‌ساز یا حمام داغ می‌تواند به تسکین گلو درد و سرفه کمک کند. اگر شدت بیماری خفیف است، فرد باید مایعات فراوان مصرف کرده و به میزان کافی استراحت کند، اما اگر درباره علائم بیماری نگرانی وجود دارد، باید به پزشک مراجعه کرد. (این

توصیه‌ها برای کلیه کروناویروس‌ها و نه به‌طور خاص ویروس جدید هستند.)

واکسنی برای کروناویروس جدید وجود ندارد، اما پژوهشگران در انستیتوی‌های ملی سلامت آمریکا تایید کردند که در مراحل اولیه توسعه یک واکسن هستند. افزون بر این، شرکت داروسازی ريجنرون (Regeneron) اعلام کرده است که در مراحل اولیه توسعه یک روش درمان برای این ویروس قرار دارد.

بهترین راه شستن کامل دست‌ها برای جلوگیری از انتشار ویروس کرونا

۱- شیر آب را باز کنید و دست‌ها را زیر آن بگیرید.

۲- تمام دست‌تان را به صابون آغشته کنید.

۳- تمام سطوح دست‌ها را به مدت حداقل ۲۰ ثانیه با صابون بمالید،

از جمله پشت دست‌ها، میان انگشتان و زیر ناخن‌ها

۴- دست‌ها را کاملاً با آب بشویید.

۵- دست‌ها را با دستمال تمیز یا حوله یک‌بار مصرف خشک کنید.

۶- دست‌ها را مرتب بشویید، به‌خصوص قبل از خوردن، بعد از فین کردن، سرفه یا عطسه و دستشویی.

۷- اگر آب و صابون در دسترس ندارید، از ژل شستشوی دست الکلی با حداقل ۶۰ درصد الکل استفاده کنید. اگر دست‌تان به صورت

مشهود کثیف هستند، حتماً با آب و صابون بشویید.

تفحص

ویروسی به‌مثابه آینه!

یک قسمت از سریال جذاب «خانه ما» در مورد شهاب‌سنگی بود که قرار بود به زمین بخورد و حیات را نابود کند! این قدر واژه «شهاب‌سنگ» را با وحشت

علی ششمندی
روزنامه‌نگار

به‌کاربرده بودند و آن قدر همه ترسیده بودند که پیشنهاد کردند به‌جای «شهاب» یک واژه دیگر به کار ببرند! مثلاً بگویند «سپروس‌سنگ»! «کرونا» هم آن قدر واژه پرتکراری شده که بهتر است به‌جای آن از «سپروس» استفاده کنیم! اسمی عام، به‌دلایل طولانی، به یک ویروس خاص (به اصطلاحی نقد ادبی قدیم: مجازاً) اطلاق شده است!

تمام مشکلات و اتفاقات این مدت اخیر، به‌اندازه این شیوع، مردم را به تکاپو نینداخت و این‌طور جزئیات زندگی همه ما را درگیر نکرد! برای خودم جالب بود که مردم جامعه ما که در ظاهر این همه افسرده هستند و امید به زندگی کمی دارند، در مقابل ویروس جدید - که البته زیاد هم کشنده نیست - این‌طور به تقلا و تکاپوی زندگی و زنده ماندن افتاده‌اند! هنوز هم دلیل این «شوق زندگی» و «ترس از مرگ‌ومیر» را در جامعه‌ای که به ضرب‌المثل‌هایش افتخار می‌کند و «مرگ دسته‌جمعی را عروسی» می‌داند، نمی‌فهمم!

این چالش به کنار، مسئله جالب دیگر، شناختی است که با شیوع کرونا نسبت به جامعه خودمان پیدا کردیم! به تعبیری، کرونا، نقاط ضعف ما را به رخمان کشید! رواج و شیوع «دروغ» در فضای مجازی (که باید ابزاری برای تسریع اطلاع‌رسانی در شرایط بحران باشد)،

ماسکی که فایده ندارد اما ظاهر دارد، احساس امنیت می‌کنیم ولی مایع دستشویی که نماینده یک رویه است را ضروری نمی‌پنداریم! ما دنبال «ظاهر» قضیه هستیم نه «روند»!

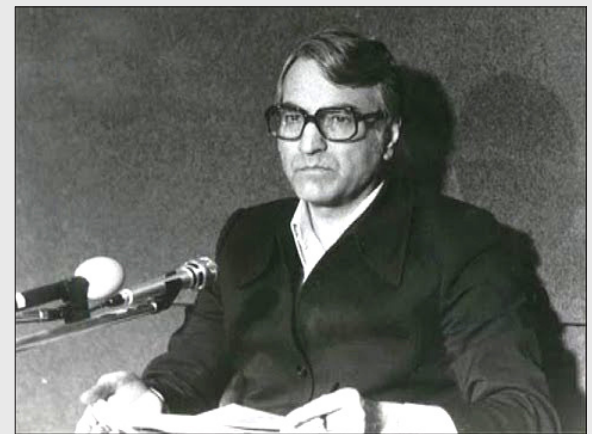
تقلا و ترس عجیب و باورنکردنی کاربران، چشم‌انتظاری مطلق ما از «مسئولان» و انداختن بار همه انتظاراتها به گردن آن‌ها، بت‌سازی از مسئولان و بار حداکثری توقع‌ها، «توهم توطئه» داشتن (اینکه ویروس ساخته فلانی‌هاست یا کار خودشان است و...)، سواد پایین ما در فهم و تشخیص صحت اخبار، بازنشر اخبار بی‌منبع و حتی مضحک، عدم‌اعتماد اجتماعی، سطح بسیار پایین بهداشت فردی و اجتماعی، تعصب ما روی بعضی «سنت‌ها» (که اجازه نداد از بعضی اجتماع‌های سنتی و مهمانی‌ها و مراسم و... خودداری کنیم)، عدم‌همدلی و دلسوزی واقعی و... فقط مشت‌ی از خروار شناخت‌های منفی است که در مورد خودمان به دست آوردیم! مسائل مربوط به ضعف مدیریت بحران و ناکارآمدی سازمان اداری را هم به این موارد اضافه کنید!

جالب‌ترین این شناخت‌ها، مسئله ماسک بود! همه تحلیل‌ها، اخبار رسیده از ایرانیان مقیم چین و حتی پیام‌های متخصصان جهانی (حتی اگر در راستای توهم توطئه، مسئولان کشور خودمان را قبول نکنیم) به ما اثبات می‌کرد که ماسک (حتی انواع حرفه‌ای و جنس اصل آن) هیچ فایده‌ای ندارد! دقیقاً هیچ! آن‌هم این ماسک‌هایی که معمولاً در کوچه و خیابان می‌بینیم و هم کنار بینی در آن‌ها آزاد است، هم جنسش طوری است که ذرات بزرگ گردو خاک نیز از آن عبور می‌کنند، چه برسد به ذراتی از جنس ویروس!

در طرف مقابل، در همه پیام‌ها تأکید روی این بود که مهم‌ترین راه برای جلوگیری از ابتلا «شست‌وشوی دقیق دست‌ها» است. حالا به این بیندیشیم: چرا ماسک که هیچ فایده‌ای ندارد نایاب می‌شود و دچار احتکار و قاچاق و... اما مایع دستشویی - به‌عنوان ماده در دسترس برای مهم‌ترین روش جلوگیری از شیوع - نه دچار قحطی می‌شود نه موضوع روز و دغدغه؟

شاید به خاطر اینکه ما آدم‌هایی سطحی شده‌ایم و وابسته به‌ظاهر! با

پژوهش

داد و بیداد

ابوحامد غزالی که خود یکی از بزرگ‌ترین متفکران و متکلمان تاریخ تمدن اسلامی است، به‌شدت مخاطبان خود را از جدل کلامی و مناظره بر حذر می‌دارد و می‌گوید اینان (مناظره‌کنندگان) حاضرند که آبروی حق برود، اما آبروی آنان نه!

مهرداد جهانپانی
روزنامه‌نگار

برای خود من تا سال‌ها این گفته غزالی محل سوال بود و هرچه با خودم کلنجار می‌رفتم، حکمت آن را در نمی‌یافتم و در خیال خود، مناظره را امری پسندیده می‌پنداشتم که می‌تواند به تنویر افکار عمومی کمک کند. تا اینکه در این سال‌ها چند مناظره را که یک‌سوی آن جناب عباس سلیمی‌نمین بود، به نظاره نشستم و هر بار بیش از پیش به این قول معروف غزالی ایمان آوردم و در دل بر او درود فرستادم!

حقیقتاً سلیمی‌نمین، بهترین مصداق این قول غزالی در دوران حاضر است.

چندی پیش جلسه‌ای با عنوان «داد و بیداد» پیرامون زندگی سیاسی مرحوم مهندس عباس امیرانتظام و با حضور مهندس محمد توسلی، حجت‌الاسلام معادی‌خواه و جناب سلیمی‌نمین برگزار شد. نکته جالب جلسه این بود که جناب معادی‌خواه، به‌عنوان شخصی که در دادگاه مهندس امیرانتظام بر علیه او شهادت داده بود، در اظهاراتی شجاعانه گفت بسیار خوشحال است که چند ماه پیش از درگذشت

مرحوم امیرانتظام، توانسته به دیدار او برود و بابت شهادتش در دادگاه حلالیت بطلبد. علیرغم این، اما جناب سلیمی‌نمین بر گناه امیر انتظام اصرار می‌ورزید و در جهت اثبات مدعای پوچ خود، هیچ کم نگذاشت که در ادامه به برخی از آنان اشاره می‌کنم.

یک: او در ابتدای سخنش و در اعتراض به گفته‌های مهندس توسلی پیرامون چهار دهه ظلم به امیرانتظام، گفت: کجا چهار دهه بود؟ امیرانتظام فقط دو دهه در زندان بود. و چنان روی این دو دهه تأکید می‌کرد که گویی نهایتاً راجع به دو دقیقه سخن می‌گوید!

دو: سلیمی‌نمین در پاسخ به سوال کتبی یکی از حضار که پرسید: آخرش از نظر شما امیرانتظام جاسوس بوده یا نه؟ گفت: سندی دال بر اینکه او بابت جاسوسی پولی گرفته یا به هر طریق، جاسوس رسمی سازمان سیا بوده، ندیدم. اما او شیفته غرب بود و در شرایطی که ملت انقلاب کرده بود که دست آمریکا را از کشور کوتاه کند، او در جلساتی با مقامات آمریکایی به آنان مشورت می‌داده که اگر می‌خواهید همچنان در ایران حضور داشته باشید، باید چنین کنید و چنان کنید. فرض کنیم در دورانی که چند میلیون از مردم ایران در خیابان شعار می‌دادند که «سفارت روسیه، عامل جاسوسی»، سندی منتشر شود که یکی از مقامات ایرانی در ملاقات با مقامی روسی به او بگوید: اگر می‌خواهید علیرغم این جو فعلی در ایران بمانید، باید چنین و چنان کنید تا تصویر ذهنی ملت نسبت به شما تغییر کند. آیا باید او را به جاسوسی برای روسیه متهم کرد یا برعکس؛ به پاس تلاشش جهت تغییر رفتار روسیه در قبال مردم ایران، از او تقدیر کرد؟

آیا رهبران انقلاب ایران تا قبل از اشغال سفارت آمریکا در آبان ۵۸

به‌دنبال همین تغییر رفتار آمریکا نبودند؟ و آیا اگر بنا به ادعای سلیمی‌نمین، به‌دنبال قطع ید کامل آمریکا از ایران بودند، نمی‌توانستند به‌شکلی رسمی در طی ۹ ماه پس از انقلاب، رابطه با آمریکا را قطع کنند؟ و باز آیا می‌توان امیرانتظام را به‌دلیل انجام وظایف خود در قبال دولتی که هنوز روابط ما با آن قطع نشده بود، مجرم دانست؟

سه: اوج مضحکه آنجا بود که سلیمی‌نمین تحت تأثیر اختلافاتی که امروز با اصلاح‌طلبان دارد و از آنجایی که رهبران اشغال سفارت آمریکا، امروز در صف اصلاح‌طلبان قرار دارند، گفت: البته رفتارهایی که در دوران بازداشت امیرانتظام توسط دانشجویان پیرو خط امام انجام شد، غیرعادلانه بود. به بیان دیگر، از نگاه سلیمی‌نمین اگر هم ایرادی باشد، مربوط به آن‌هایی است که بعداً اصلاح‌طلب شدند! اما اگر یکی از شاهدان دادگاه (معادی‌خواه)، سال‌ها بعد و در دوران کپولت، از امیرانتظام بابت اظهاراتش در دادگاه طلب حلالیت کند، چندان مهم نیست و دلیل بر ظلم به امیرانتظام در دادگاه نیست و تنها ظلم در حق او، رفتار دانشجویان در دوران حدوداً یک‌ساله بازداشت او بود!

چهار: محمد توسلی را همگان بر آرامش و متانت و رواداری می‌شناسند. حال ببینید که سلیمی‌نمین تا کجا پیش رفت که این مرد آرام را به واکنشی طعنه‌آمیز واداشت که این البته بهترین فرصت برای شخص جنجال‌طلبی چون سلیمی‌نمین بود که داد آزادی سر دهد و برگزارکنندگان را به صحنه‌آرایی جهت کوبیدن خود متهم کند و در حرکتی نمایشی، جلسه را مثلاً به نشانه اعتراض ترک کند. هرچند برای من که برخوردهای مشابه این را از او دیده‌ام، اصلاً چنین رفتاری عجیب نبود و اتفاقاً اگر جز این می‌شد، انگشت حیرت به دهان می‌بردم!

پنج: سلیمی‌نمین بارها طی سخنان خود، برنامه «خشت خام» و مصاحبه حسین دهباشی با امیرانتظام را یک «شوی تبلیغاتی» خواند و آن را به سخره گرفت. هرچند که هرگز توضیح نداد اگر خشت خام دهباشی یک شوی تبلیغاتی است، بر تولیدات انبوه خود او در این سال‌ها چه نامی باید گذاشت؟

من به‌شخصه از سلیمی‌نمین ممنونم که اتفاقاً با همین حرف‌ها و منطق سستش، اوج بی‌گناهی امیرانتظام و ظلم بزرگی را که بر او رفت اثبات کرد. هرچند به‌حال تاریخ، که در گذشته‌های نه‌چندان دور، امثال علامه قزوینی شارحانش بودند، می‌گیریم که امروز چنین کسانی روایت‌گر آند. بقول حافظ:

جای آن است که خون موج زند در دل لعل

زین تغابن که خُزف می‌شکند بازارش

آیا روحانی توان جبران خسارات وارده دولتش به جناح میانه‌رو و اصلاح‌طلب را در سیاست ایران دارد؟

دولت مظلوم‌نما!

امیرحسین امیربیگی
روزنامه‌نگار

آقای روحانی رییس‌جمهور، اخیراً در سخنرانی بیان کرد که دولت وی مظلوم است. آقای روحانی که در آخرین روزهای اردیبهشت ۱۳۹۶ با کسب بیش از ۲۳ میلیون و ۵۰۰ هزار رای از طرف مردم به‌عنوان رییس‌جمهور انتخاب شد، با این پشتوانه عظیم مردمی، امروز در آستانه سه سالگی دور دوم ریاست‌جمهوری خویش، دولت خود را مظلوم می‌خواند.

اما چه می‌شود که دولتی با این پشتوانه رای مردمی از طرف منتخب آن مظلوم نامیده می‌شود؟

حقیقت این است که حتی اگر مظلومیت دولت روحانی را هم باور کنیم، باید بپذیریم که این مظلومیت خودساخته است، یعنی شخص آقای روحانی باعث به‌وجود آمدن چنین وضعیت مظلومیتی برای خود و دولت‌شان هستند. آقای روحانی از روز ابتدای تشکیل کابینه دولت دوازدهم، مشخصاً با فاصله گرفتن از مطالبات بیش از ۲۳ میلیون نفری که به ایشان رای دادند که در همان زمان بسیار مورد انتقاد قرار گرفت و گوش ایشان هم بدهکار انتقادات نبود، قدم در مسیر مظلومیت گذاشتند.

آقای روحانی با فاصله گرفتن از آنچه که جمعیت مردم در کمپین‌های انتخاباتی ایشان و در حضور شخص ایشان فریاد می‌زدند، تصمیم گرفتند که نقش مظلوم را در هرم سیاسی ایران بازی کنند. آقای روحانی در این مدت هرگز شفاف، روشن و واضح به‌عنوان جمهوری مردم یا حداقل به‌عنوان کسی که منتخب بیش از ۲۳ میلیون رای مردم را کسب کرده است توضیح نداده که چرا نتوانسته به وعده‌های خویش عمل کند و موانع آن چه بوده است. مراجعه به فیلم‌های موجود آن روزها ثابت کننده این مدعا است. طبیعی است که روحانی با رفتن به این مسیر نتیجه‌ای جز مظلومیت نباید کسب کند. بررسی این مطلب در آخرین رویدادهای اتفاق افتاده کاملاً روشن می‌کند که اگر دولت آقای روحانی واقعاً مظلوم است، این مظلومیت خودساخته است و بخش بزرگی از علت ایجاد آن، خود ایشان است. آقای روحانی صاحب یک نهاد انتخابی توسط مردم است، حال اگر حتی نهاد انتخابی که مستقیماً توسط مردم انتخاب می‌شوند حتی به رای‌دهندگان خود هم پاسخگو نباشد چه انتظاری می‌توان از دیگر نهادها داشت؟

بررسی حوادث اخیر در کشور کاملاً این غیرپاسخگو بودن و انتخاب نقش هیچ را توسط ایشان نشان می‌دهد و جای تعجب دارد که چرا اکنون محصول وضعیت کنونی خود و دولت‌شان را ظلم دیگران می‌دانند!

چگونه می‌توان پذیرفت که آقای روحانی در مورد تشنج‌های آبان‌ماه که منجر به تخریب‌ها و خسارت‌های مالی و جانی شد، از آمار خسارت‌های این تشنج بی‌اطلاع‌اند که نه خود حرفی در مورد آن می‌زنند و نه سخنگوی دولت‌شان و اعلام گزارش در این مورد به مردم را به دیگران محول می‌کنند؟ در مورد حادثه ساقط شدن هواپیمای اوکراینی چگونه رییس شورای عالی امنیت ملی کشور که منتخب مردم است تا دو روز از این مسئله بی‌اطلاع بوده است؟ و چرا شخصاً حداقل به مردمی که به وی رای داده‌اند گزارش نداده و نمی‌دهد و از دیگران می‌خواهد که این کار را انجام دهند؟ مگر مردم دیگران را انتخاب کرده‌اند که به‌دنبال توضیح از دیگران هستند؟

چرا آقای روحانی فکر می‌کنند، وقتی با خنده از زمان گرانی بنزین اظهار بی‌اطلاعی می‌کنند نه تنها از سوی مخالفین‌شان، بلکه حتی در نزد طرفدارشان زیر سؤال نمی‌روند و موجب مظلومیت‌شان نمی‌شود؟ آقای روحانی گویا توجه ندارند که با مظلوم خواندن خود، نه تنها نمی‌توانند توجیهی برای وضعیت کنونی دولت بیاورند، بلکه ناخواسته این پیام را به تمام رای‌دهندگان خود می‌دهند که زور منتخب ۲۳ میلیون و ۵۰۰ هزار نفری که در اکثریت قرار دارند به مخالفین‌شان

چون از دایره حدس و گمان ما خارج است. امروز که دولت دوازدهم و شخص آقای روحانی روزنامه‌ای دارند و میکروفونی برای سخن گفتن، ایشان خود را رییس دولت مظلوم یعنی مورد ظلم قرار گرفته می‌خوانند، مطمئناً فردای ترک ریاست‌جمهوری که دیگر میکروفونی در اختیار ندارند نمی‌توانند حتی صدای مظلومیت خویش را به گوش کسی برسانند.

در برابر تمام این سخنان واقعیتی وجود دارد و آن این است که تا زمانی که دیر نشده مسیر اشتباه را از هرکجا که دور بزنید، درست است. روحانی همچنان فرصت بسیار محدودی دارد که سرمایه اجتماعی که دل در گروی میانه‌روها و اصلاح‌طلبان داشتند را دوباره تا حدی احیا کند و تنها راه آن نه معامله و غر زدن به مخالفین‌اش، بلکه انتخاب مسئولیت‌پذیری و پاسخگویی و شفافیت در جایگاه نهاد انتخابی مردم، با کسانی است که از وی برای رسیدن به سمت جمهوریت حمایت کردند و به امانت آرای خود را به وی سپردند.

اگر شخص آقای روحانی فیلم‌های مناظره‌های انتخاباتی و وعده‌های خود در سال‌های ۹۲ و ۹۶ را ببینند و بخواهند کاملاً بی‌طرفانه در مورد تمام مسائلی که در دوران احمدی‌نژاد و حتی رقبای خود را به چالش می‌کشیدند، نظر دهند چه نظری خواهند داشت؟ پاسخ این پرسش احتمالاً همان نقدها و حرف‌هایی خواهد بود که کاندیدای پیروز در انتخابات ریاست‌جمهوری سال ۱۴۰۰ سوار بر آن‌ها موفق به پیروزی خواهد شد و این بار شاید دیگر فرصت برای جبران خسارات وارده به جناح میانه‌رو و اصلاح‌طلب سپهر سیاسی ایران نه هشت سال و ۱۰ سال، بلکه به بیش از این سال‌ها و زمان‌ها و شاید به زمانی نامعلوم موکول شود.

باید دید آیا روحانی شجاعت انتخاب این تصمیم سخت در اندک زمان باقی مانده را دارد یا خیر؟

● آدرس: تهران - خیابان مطهری - خیابان میر عماد - کوچه نهم - پلاک ۳ - واحد ۴
● تلفن: ۸۶۰۴۳۱۱۲
● چاپ: نقش افست گرافیک
● پست الکترونیک: ayatemandegar@yahoo.com

● صاحب امتیاز و مدیر مسئول: محمد آیتی
● سردبیر: امیر حسین مصلی
● مدیر هنری: عالییه اعتمادیان
● وب سایت: www.ayatemandegar.ir

سرمقاله

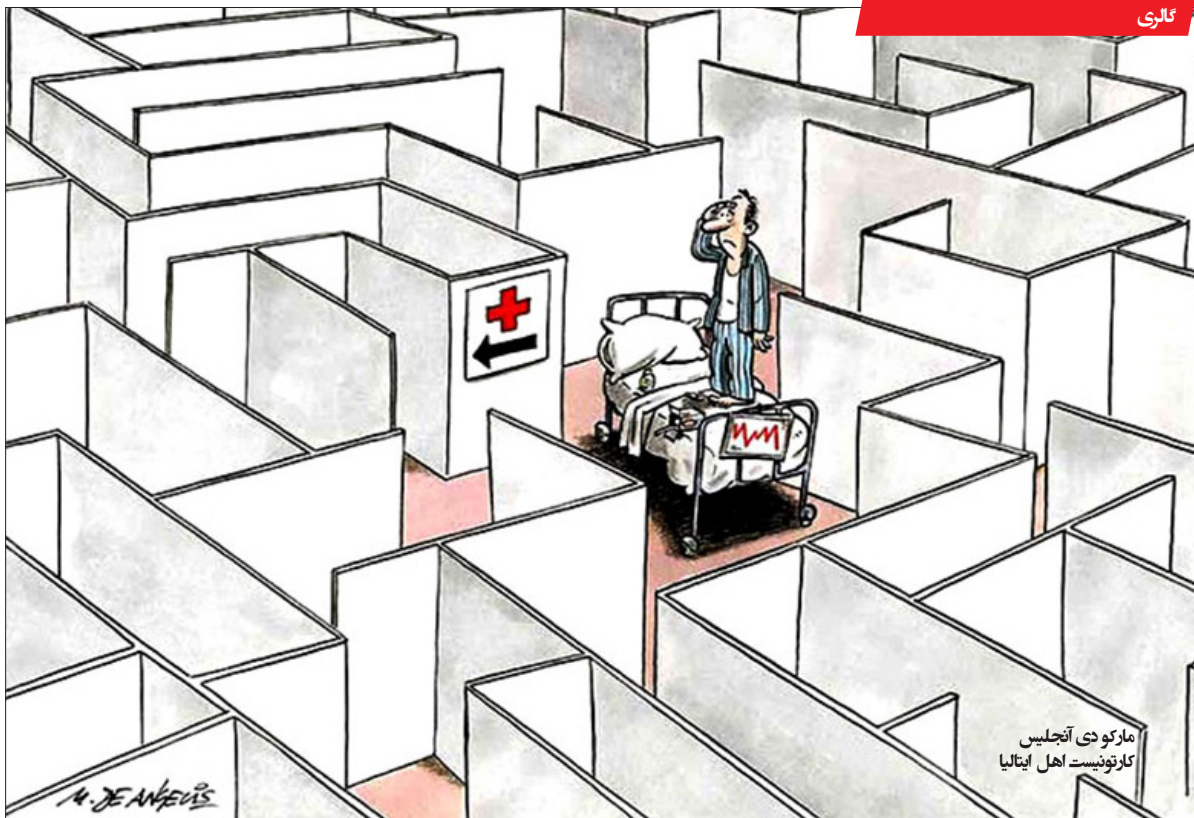
وجه نمادین قرنطینه و سانسور

گمان کنید شما کارگردانی جوان هستید که از اواخر آبان ماه تمرین‌های اجرایی کار خود را آغاز کرده‌اید تا ثمره آن را در اسفندماه

بر صحنه ببینید. شاید نیازی نباشد فراز و نشیبی که از آبان تا امروز یعنی نیمه اسفندماه بر سرزمین‌مان گذشت را بشماریم، اما به حتم می‌توانیم سایه ظلمانی آن همه تباهی را در اجراها جستجو کنیم. وقتی مخاطب به تماشای تئاتری می‌نشیند، فکر نمی‌کند چه هزینه‌های مادی و چه مرارت‌های معنوی‌ای از سر گروه اجرایی گذشته است تا به صحنه درآید، بلکه امر زنده‌ای را می‌بیند که هر آن، ممکن است تن نحیفش با ضربه‌ای از بیرون و درون از هم بپاشد. در ماه‌های اخیر آن قدر از پس حوادث دهشتناکی که دیدیم آغاز، میان و پس از اجراها یک دقیقه سکوت کردیم که حال در اپیدمی‌ای وحشتناک و از پی سهل‌انگاری‌های کنترل اولیه‌اش، اسفندماه را با تمام شور و شلوغی‌اش به سکوتی نمادین و همگانی نشسته‌ایم. سالن‌داران خصوصی، برنامه‌ریزی اجراهایشان به هم ریخته است، مقروض هستند و هزینه‌های کلان‌شان را هم که از گروه‌های اجرایی دریافت می‌کردند، حال بی‌اجرا مانده‌اند. بسیاری‌شان نهیب می‌زنند که تعطیل خواهیم کرد و دیگر یاری تحمل عدم حمایت دولت از تئاتر را نداریم و... در این میان که هرکسی سهم خود از ویرانی را احتکار می‌کند، آن همه امید، انگیزه و تمرین که برای یک اجرا از سر گرفته شده بود و حال به خسران رفت را چه کسی پاسخ خواهد داد؟ چه کسی ممکن است ضرر ناشی از این سرخوردگی عمومی را درک کند و به آن اهمیتی بدهد؟ پیش از این اپیدمی و قرنطینه اجباری، در شمایی دیگر مرکز هنرهای نمایشی گاهی اجرایی را پیش از به صحنه درآمدن از ریشه می‌زد و اجازه اجرا به آن گروهی که حاضر و آماده ایستاده‌اند تا به صحنه درآیند را نمی‌داد و برای زحمت، انگیزه و شعور تیم اجرایی ارزشی قائل نبود. امروز نیز این اتفاق برای همه گروه‌ها افتاده است، با این تفاوت که این بار پای سانسور در میان نیست. تمامی گروه‌ها ضرر کرده‌اند، بالاخره پرستاره‌ترین و بفروش‌ترین اجراها هم، به وقت فاجعه، هم‌نشین دیگر اجراهای مهجور و دانشجویی شده‌اند و همراه آن‌ها از فقدان مدیریت، آسیب دیده‌اند. باری، به هر روی سالی نو خواهد آمد و فصلی دیگر نیز آغاز خواهد شد، می‌دانیم گروه‌های بزرگ‌تر و آشنا‌تر در زمانی کوتاه به جای قبلی خود بازمی‌گردند و ضرری که از سر گذرانده‌اند را به سرعت جبران خواهند کرد، اما در این میان گروه‌هایی خواهند بود که صراحتاً دیگر نه هزینه پلاتو و از سرگیری تمرین‌ها را دارند، نه پای دویدن در خیابان شهریار و مرکز هنرهای نمایشی برای گرفتن وقت بازبینی و بحث و جدل برای مجوزی دوباره. این گروه‌ها کنار رانده می‌شوند، ضرر چون سایه همیشگی تئاتر بر سر آن‌هایی می‌افتد که برای هر قدمی که در تئاتر برمی‌دارند از صدها مانع ریز و درشت عبور کرده‌اند و حال جز سکوت و قرنطینه چیزی در دست ندارند، البته اگر سلامت‌شان حفظ شده باشد.

نگاری

مارکو دی آنجلس
کارتونیست اهل ایتالیا

یادواره

به بهانه سالروز درگذشت محمد مصدق

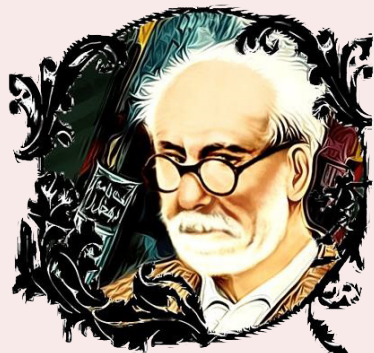
حصر بی پایان

در غم فرو برد. حاصل ازدواج وی و دکتر مصدق دو پسر و سه دختر بود. در ۱۴ اسفندماه ۱۳۴۵ ساعت شش صبح، دکتر محمد مصدق به دنبال یک دوره طولانی بیماری سرطان، در سن ۸۴ سالگی درگذشت. او وصیت کرده بود پیکرش را کنار کشته‌شدگان ۳۰ تیر در «آرامگاه ابن بابویه» دفن کنند، ولی با مخالفت شاه چنین نشد و او در یکی از اتاق‌های خانهاش در احمدآباد به خاک سپرده شد. در سال‌های حکومت محمدرضا پهلوی برگزاری مراسم بزرگداشت دکتر محمد مصدق از سوی حکومت وقت ممنوع اعلام شد، اما پس از پیروزی انقلاب اسلامی در تاریخ ۱۵ اسفند ۵۷ یکی از بزرگ‌ترین گردهمایی‌های سیاسی در سالروز درگذشت رهبر نهضت ملی نفت بر مزار وی در احمدآباد برگزار شد. در این مراسم که آیت‌الله طالقانی سخنران آن بود، به نوشته روزنامه اطلاعات یک میلیون نفر به احمدآباد رفتند. اطلاعات در شماره همان روز در توصیف این مراسم نوشت: «امروز ایران پس از ۱۲ سال خون دل خوردن و خاموشی به‌خاطر عجز از برپایی مراسم تجلیل از شادروان دکتر محمد مصدق رهبر ملی خود باشکوهی خیره‌کننده یاد آن بزرگ مرد تاریخ مبارزات ضداستعماری ملل شرق را گرمی داشت. مراسم تجلیل از این ابرمرد چندان باشکوه بود که بی‌شک پرتو پرجلالش قرون متمادی بر صفحات تاریخ جدید ایران پرتو خیره‌کننده‌ای داشت.»

با پیروزی کودتا، در روز ۲۹ مرداد ۱۳۳۲ دکتر مصدق و یارانش خود را به حکومت کودتا به رهبری سپهبد زاهدی تسلیم کردند. دکتر مصدق بعدها در دادگاه نظامی، با برمل کردن اسرار کودتای ۲۵ و ۲۸ مرداد چهره کودتاچیان را نزد جهانیان رسوا کرد، اما در پایان دادگاه وی را به سه سال زندان محکوم کردند و پس از گذراندن سه سال زندان، دکتر مصدق به ملک خود در احمدآباد تبعید شد و تا آخر عمر تحت نظارت همان‌جا ماند. در سال ۱۳۴۲ همسر دکتر مصدق، خانم ضیاءالسلطنه، در سن ۸۴ سالگی درگذشت و دکتر مصدق را بیش از پیش

شعرخوانی

ای مردم آزاده کجایید کجایید
آزادگی افسرد بیایید بیایید
در قصه و تاریخ چو آزاده بخوانید
مقصود از آزاده شماست شماست
بی شبهه شما روشنی چشم جهانید
در چشمه خورشید شما نور و ضیایید
با چاره‌گری و خرد خویش به هر درد
بر مشرق رنجور دوا دهید دوا دهید
بسیار مفاخر پدرانتان و شما راست
ای مردم آزاده کجایید کجایید
آزادگی افسرد بیایید بیایید
در قصه و تاریخ چو آزاده بخوانید
مقصود از آزاده شماست شماست
بی شبهه شما روشنی چشم جهانید
در چشمه خورشید شما نور و ضیایید
با چاره‌گری و خرد خویش به هر درد
بر مشرق رنجور دوا دهید دوا دهید
بسیار مفاخر پدرانتان و شما راست

علی اکبر دهخدا

